

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
VASTSTELLING VAN EEN ONTWERP VAN LIJST VAN VOOR BESCHERMING
VATBARE MONUMENTEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 29 augustus 2003, 24 oktober 2003 en 18 februari 2004;

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

Artikel 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Onderstation Bomastraat, gelegen te

Gent (Gent), Bomastraat 33;

bekend ten kadaster:

Gent, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer 2846F.

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Onderstation Kattenberg, gelegen te

Gent (Gent), Kattenberg +11;

bekend ten kadaster:

Gent, 5de afdeling, sectie E, perceelnummer 718H(deel).

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Onderstation - Jan Van Stopenberghestraat / Schuurkenstraat, gelegen te Gent (Gent), Schuurkenstraat +2, 2; Jan van Stopenberghestraat 5; bekend ten kadaster: Gent, 3de afdeling, sectie C, perceelnummers 123F, 123G, 123H.

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Onderstation - gekend als Gebroeders De Smetstraat, gelegen te Gent (Gent), Kwakkelstraat 41, +41; bekend ten kadaster: Gent, 10de afdeling, sectie K, perceelnummers 261H2(deel), 261L2(deel).

Wegens de historische en industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

Elektriciteitscabine - gekend als Dukkeldamstraat, gelegen te Gent (Gent), Meulesteedsesteenweg +186; bekend ten kadaster: Gent, 7de afdeling, sectie G, perceelnummer 627D2.

Artikel 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De historische meer bepaald architectuurhistorische waarde **en de industrieelarcheologische waarde:**

De industrieelarcheologische waarde:

De beschermde panden zijn exemplarisch en representatief voor de noodzaak aan nieuwe onderstations en cabines als gevolg van de enorme groei en verhoogd gebruik van elektriciteit tijdens de interbellumperiode. Elektriciteit stond voor vooruitgang en modernisme. Voor de eraan gelieerde architectuur werd een vooruitstrevend architect gekozen, zoals blijkt uit de realisaties van Jan-Albert De Bondt.

De historische, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

Jan-Albert De Bondt (Gent 1888-1969) is één van de belangrijke architecten voor het interbellum in Vlaanderen en representatief voor de vernieuwende architectuur in die periode. In de jaren 1930 werkt hij vooral voor de Gentse Electriciteitsmaatschappij waarvoor hij zijn meest doordachte realisaties produceert.

Zijn architecturale realisaties worden sterk internationaal beïnvloed door de Amsterdamse School en W.M. Dudok met zijdelingse contacten met de Deutscher Werkbund en transparantie van het Nieuwe Bouwen. Het functionele stond voorop en de decoratie wordt beperkt tot structuur, kleur en verwerking van het constructiemateriaal. Zijn werk wordt geaccentueerd door een samenspel van gesloten volumes en heldere ruimtelijkheid.

Architect De Bondt slaagt er in om deze internationale elementen (baksteen, beton, brons en andere metalen, glazen gevels, doorlopende boven en onderdorpels, verschillende metselverbanden, volumes, platte daken, muurpannen, rode en zwarte vloer- en muurtegels,...) te verenigen tot een voor Vlaanderen vernieuwend geheel.

De onderstations en elektriciteitscabines van architect De Bondt zijn allen representatief voor die vernieuwende internationale invloeden in de Vlaamse architectuur.

Onderstation, gelegen Bomastraat 33, Gent (1930-35)

Representatief voorbeeld van een elektriciteitskabine uit 1930-1935 met grote invloed van de Amsterdamse School (bovenverdieping met twee uitspringende erkers, verschillende metselverbanden en gebruik van natuursteen en beton,...).

Onderstation, gelegen Kattenberg +11, Gent (1931)

Representatief voorbeeld van een onderstation uit 1931 beïnvloed door de realisaties van W.A.Dudok (hoektoeren) en het transparantie-principe van het Nieuwe Bouwen (glazen gordijngevel).

Onderstation, gelegen Jan Van Stopenberghestraat / Schuurkenstraat, Gent (1932)

Hoekpand ontworpen in 1932 gekenmerkt door een rijk spel van in- en uitwijkende volumes, bakstenen en glazen elementen. Representatief voor het oeuvre van architect De Bondt door de toepassing van verschillende metselverbanden, de schuine 'Dudok'-voeg en de inspiratie ontleend aan het Nieuwe Bouwen (glazen gordijngevel). De voor zijn onderstations typische vloer- en wandtegels bleven bewaard.

Onderstation, gekend als Gebroeders De Smetstraat, gelegen Kwakkelstraat 41 & +41, Gent (1934)

Het bakstenen gebouw werd opgetrokken in 1934 en is representatief voor de invloeden van de Amsterdamse School (spel van vormen, volumes, open en gesloten gehelen, materiaalgebruik,...) en Dudok (voeg) in het oeuvre van De Bondt. De interne opdeling is eenvoudig en bleef duidelijk aanwezig (entree met trappenhuis, hallen voor elektrische cellen, takelruimten buitenruimte,...). Opvallend en uitzonderlijk voor de realisaties van De Bondt binnen dit type van architectuur is het gebruik van dragende muren in plaats van een betonskelet. Interieurelementen (ceramiektegels voor muren, lambrisering, vloeren en trapleuningen,...) bleven bewaard.

Elektriciteitscabine, gekend als Dukkeldamstraat, gelegen Meulesteedsesteenweg +186, Gent

Bakstenen hoekpand, toegeschreven aan architect De Bondt, met het opvallend opschrift 'alles elektrisch'. Zowel representatief voor het vernieuwende en moderne van elektriciteit tijdens het interbellum als voor de manier waarop De Bondt met een smal hoekperceel omgaat. De volumes en glazen gevels refereren naar het Nieuwe Bouwen.

Artikel 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 06-05-2004

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN